

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 ft — kr.
Fél " . . . 2 ft 50 kr.
Negyed " . . . 1 ft 25 kr.
Tanulóknak egy évre 3 ft — kr.

Hirdetések

a legújanszomban számítottak.
—X—X—

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Hochhutczka 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nány Lajos könyvnyomdájába küldendők.
—X—X—

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Az új parlament-épület.*)

Öt millió, vagy tíz millió: e felett folyt a vita. Mert minden párt, minden magyar ember monumentális épületet akar a magyar parlament számára.

De az a kérdés: lehet-e öt millióért, a j-lentégi ár- és munkabérvizonyok közt egyszerű, monumentális műveit létrehozni.

Öt millió sok pénz. Nincs Budapestben egyetlen épület sem, mely többé került volna. Sem a muzeum, sem az akadémia palotája, sőt a vánház sem. De a magyar parlament épületének minden épületéknél nagyobbak, fényesebbek, monumentálisabbnak kell lennie.

Mi csak két választást ismertünk: vagy nem építünk új parlamentet, hanem a Sándor-utcai viskót tovább tartozzuk, nehogy a képviselők nyakára szakadjon; vagy egyszerű épületet varázsolunk a főváros kijelölt pontjára. A kik tehát takarékoskodni akarnak, azok mondják meg nyíltan, hogy nem kell nekik új parlamenti-épület. Ebben a fel-fogásban van logika. Ha Magyarországnak nincs pénze, akkor ne csináljon luxus-kiadásokat. De ha ily luxus-kiadásra van öt milliója, akkor lehet tiz is. Mert ha fényűzési kölvünk, költsünk annyit, hogy valóban fényűzés és marandó legyen, a mit alkotunk.

Mi, a főváros, az ország érdekében a valóban monumentális parlamenti épületet tartjuk szükségesnek. Megmondjuk miért. Sem a fővárosban, sem általában az országban nincs igazán egyszerű, monumentális épület. Se templom, sem egyéb.

Hol vannak különösen a főváros-

* Jelen cikket a jelesen szerkesztett „Korunkból” vettek át, mint a mely a helyesebb szempontból szól hozzá a parlamenti épület kérdéséhez. Szerk.

ban? Mátyás király kis temploma még még mindig a legbecesebb műremek. A lipótvárosi bazilika még romjaiban hever s ha felépítik sem lesz belőle építészeti-ileg fontos momentum. Budapestnek nagy hiánya az, hogy egyetlen egy nagy temploma sincs.

Ha volna ily templomunk, vagy volna más bámulatos épületünk, akkor az országház feletti víttal gyorsan végezhetnénk. Akkor kiváltképpen az országhoz méltó parlamenti épületre volna szükségünk, s a sulypont nem fekdőnk a monumentális aranyok.

Ily azonban a nagyszerűsége kell törekednünk. Kell törekednünk azért, mert Budapest fővárosnak, s általában az országnak szüksége van legalább egy monumentális épületre, mely versenyben a külföldi fővárosok hasonló építményével. Ha világlátott idegen jö fővárosunkba, mutathassunk neki legalább egy nagyszerű építészeti remeket.

Bécsnek van Szent-István és fogadalmi temploma, van Burgja, vannak nagyszerű középületei, s az osztrák főváros mégis oly monumentális épületet emelt saját céljaira — tehát nem is országos célokra, mely az egész világnak ritkítja párját.

Nincsen pénz?

Hiszzen ha csak előlegesen tele tömött erszényvel lehetne monumentális építménybe fogni, akkor a középkor nem hagyta volna ránk csodáit. Akkor nem léteznék ma Rómában a világ legelső székesegyháza. Akkor hódító Vilmos London monumtaim, melyekhez még az anyagot is Normandiából hozták, mert az angol követ és fát nem tartották méltónak, hogy a nagy nemzeti emlékeket abból alkossák.

Akkor a kőni dőmöz hozzá sem fogtak volna. Soha sem készül vala az

Alhambra, sem a granadai mór építészeti remek. Akkor egy nemzedék sem hagyott volna maradó emléket az utókorra. Akkor minden város oly modern, de egyszerűségi műemlékekben oly szegény volna, mint unió a magyar főváros. Valóságos koldus.

De szerencsére más nemzetek nem kúporgatták a krajczárokat, mikor nemzeti emlékek felállításáról volt szó. Ha az építést kezdő nemzedéknek nem volt elég pénze, osztottak a terhen a későbbi kor nemzedékei is. Vagy építettek királyok, hatalmas uralkodók, római pápák, del-gazdag főpapok. A ókorban építettek egyes nagy tőkepénzesek, mint Attikus. Jelenleg az állam, a nemzet feladata. Hogy nemzeti emlékeket állítson. Nálunk most van az elsőről szó. Eddig építetünk vasutakat, egy két csinosabb állami épületet, de a Muzeumon kívül stilzerűleg figyelemre méltót alig. Szerencse, hogy Trefort az építő miniszter, a római aedilis, amikor és ahol e ak teheti, szép iskolákat emel.

De szükségünk van végre valami igazán nagyra, amire büszkén utalhatunk, ami fénye, dicsősége lesz fővárosunknak és az országnak. Szükségünk van, hogy mint Tisza Kálmán czédzett rá, az ezredéves nemzeti ünnepeken valami impozánsat, meglepőt mutathassunk fel.

Nehogy azt mondhasa ez ünnepp alkalmával a hozzánk jövő idegen: ezer esztendőig lakott itt a magyar s ezer év alatt nem tudott létre hozni valami maradóat, ami megőrizné emlékét, ha szörnyű katasztrófa megsemmisítene.

A magyar állameszme az, aminek számára palotát akarunk építeni. Azon állameszme számára, mely oly hosszú időn át volt üldözve, száműzve, félsér-merve, hogy érvényesülését még külső-ségben is keresnünk kell. Hadd lássa a

világ a magyar állameszmet, mely bivatva van rá, hogy a kelet felett magasan kiemelkedjék, mint egy óratorony, hadd lássa a világ ezt az állameszmet fényes, nagyszerű jelképben.

És ha mégis sokan megtámadják a valóban monumentális építmény eszméjét: ez olyan takarékoság, melynek nincsen jogosultsága a nagy czélna való tekintettel.

De egy nemzetet még soha sem lehetett megnyerni azzal, hogy mondjon le, tartsa magát kisebbnek, mint amekkorra. Ha a chauvinizmus helytelen politikája, nem kevésbé az a kislekűtség politikája is. Kortesesszöknék az utóbbi épen nem alkalmas. A magyar nemzet érzi, hogy súlyos áldozatoktól sem szabad visszaradi, mikor első nagy nemzeti emlékének felállításáról van szó. Nem fog visszaradi.

Beksisz Gusztáv.

A vörös + eredete.

(Folyt. és vége.)

Az ajánlatot örömmel fogadták, s e szent jövény alatt parasztek és polgárok, kik a föld megszerzéséhez voltak tapaszta, kiszabadulhattak búska karjára alól; a barát kibontakozhatott a zárdá fögelyme alól; az adós elkerülte az uszorás kamatok összehalmozását és hittelezőinek üldözését; s a gonosztevők és törvényen kívül állók folytathatták a törvényen megérdemelt büntetések kijáratását.*

A keresztet, mely a ruhára volt varrva, némely bűzök tízes vassal vagy letörölhetlen folyadékkal testükre nyomták, s egy élelmes barát, ki e csodás jelet a mellén mutogatta, a nép tisztelt.

* Lásd: Ducange tom. II. p. 651. 652.

TÁROZA.

Atyám sirja.

Nagy-Enyedi temetőben,
Eltemetve a nagy fűben
Áll egy sírhant elhagyottan;
Gondozója nincs már ottan:
Fájó szívvel gondolok rá,
Bár koszorút rakhatnék rá.

E sírhant az atyám sirja;
Fejfeja sines még irta
Oh! mily kuszált tiprott lehet!
Mert fia rá mit sem tehet;
Fájó szívvel gondolok rá,
Bár koszorút rakhatnék rá.

Ha elhetném madár módra,
Élőpölcéket sír halmodra;
Sivem rajta még enyhülne,
Vagy tán vögtéppen kihülne:
Fájó szívvel gondolok rá,
Bár koszorút rakhatnék rá.

Végzet oh könyörölni rajtam,
Könyv elcsúsz még rájtam!
Hagyd a távot be szárnyalom
Sírját virágai áryalnom
Fájó szívvel gondolok rá,
Bár koszorút rakhatnék rá.

Balogh Béla.

Ki a gyilkos?

— Elbeszélés. —

Írta: DRÉISZIGER KÁLMÁN.

(Folytatás)

III.

Szép holdvilágos est volt, midőn Waldner Gyula első látogatását tette kiutasítása után Ilonának.

Ilona örömmel kebellet fogadta vendégét,

ki felbátorítva érezte magát arra, hogy azokra a rózás ajkakra egy csókot nyomjon.

Ilona tetteitl vonakodással fogadta, és midőn karjaiból kibontakozott, felnyitotta a kertre nyíló ablak zárfüggönyét, az ablakokat pedig kiárta, úgymond, hogy érezük egy tavasi est minden kellemét és bájját, mely hatással van szerelmünkre is.

Waldner némi féltékenységet mutatott, és nem is igen merészelt ha nagyon beszélő mintha attól tartott volna, hogy felismerik őt, illetve megtudják titkét. Csak gyengén sutogott, mint az alkonyi szellő, mely csak megzenzenti a falevelet, mintegy mulattatásul.

— Ön férfi és fél? kezdé Ilona hűvel. Kitélt tart itt, mikor mindenütt fedve vagyunk? Komoróan a tulsó osztályon szunyadoz; apám a legelső lakosztályba, örök pedig csak a kapu előtt vannak felállítva. Ne féljen semmitől, hisz ön mondta, hoi igaz és tiszta a szerelem, ott félni nem lehet.

— Nem félek én, de mégis olyan leverő benyomással van rám az éjjeli látogatás, mert már annak szerszerinti fogalma is némi megdöbbenést keltő. Különbem remélem nagyságod minden övszerről kellőképp volt kegyes gondoskodni, és útját azon esélynek, mely mindkettőnkre nézve kellemetlen hatású volna — viszonzá féltéken Waldner, miközben a nyert engedély folytán cigarettére gyujtva, Ilona mellett foglalt helyet az ablaknál, hoi oly szinte bűvös hatású hűvös, de mégis kellemes esti szellő lengedezett be, és vitte ki a cigarettre bodor füstfellegét.

— Ön ketekedett bennem pedig kár volt, mert ön a kételevy eloszlatta azon tényem, hogy én önt apám tilalma dacára is elfogadom, azért hogy idővel mégis győzzék apám akaratán, és eskünnök érvényt szerezni segítségük. Igaz, hogy apám feltétlen akarata

az, hogy önt száműzzen még emlékből is, de hát azért van a nő, s azért van annak szíve, és azért vannak könyek, hogy a kivihetetlennek látszó dolgok keresztül vitessenek; mert ha nem elég maga a nő, ott van szíve, mely érzeleg, s ha ez sem volna elég, a könyvek bizonyára mindent legyőznek, és diadalt aratnak a vasakaraton, csak, természetesen, türellemmel kell lenni, míg a dolgok annyira megérlelveik, hogy a feyyerek használataba vehetők — mondá Ilona pajzánkodólag.

— Valóban, szavai reményt adtak nekem ahoz, hogy szent czéлом megvalósulhatását nem kell képtelenségnek tartanom, és ha valósulva az, a mi most még csak idea, akkor boldogabb halandót nem ismert a föld nálammál! Nemde, mily boldogság lesz az, majd ott lenn a kerti lombok alatt az ily kedves esteket eltöltönnök, a mikor szerelmi szavainkba belevegül a csalogány dala; a mikor egymás karjaiban szemléljük a csillag milliárdot, a természet csodálatos szépségeit, a mikor mint boldog pár éljük le az életet, mely csak akkor lesz és lehet kedves, ha az a most még idea tényé válik, válszótt egészen nekihevalve Waldner, kinek arczáról a boldogság érzete sugárzott le.

— És hídje el, apám kiengesztelődik mondá Ilona.

— Magam is azon véleményben vagyok, főleg ha megtudja, hogy becsületéért már sikra is szálltam, válszótt Waldner.

— Ön apám becsületéért sikra szállt?

— Igen sikra szálltam, és ellenfelemt legyőztem.

— Hogyan, hisz erről mit se hallottam?

— Azt sem tudja, hogy 8 napig távol voltam Halmostól?

— Ön távol volt, mikor?

— Akkor, midőn Szalárdy úr oly cű-

fosan elbánt velem; mert nem viselhettem el a kint és szegény, a fővárosba rándultam, és végzetem egy nagyobb vendéglőben levő társaság közé utalt, hoi ép az alföld birtokain kritizáltak.

— Ott hallotta ön, hogy apám becsületét sértették; apámért, kinek jelleméhez még árnyéka sem férhet a becsületlenségnek? kérdé megilletődve Ilona.

— Igen Szalárdy urat, édes apját becsületében sértették, és én azonnal kérdőre vontam az illetőt, ki minden felvilágosítást megtagadott, a mire én segédem által provokáltam, és másnap reggel a Rákoson megvittünk, — ellenfelem, egy magyar birtokos, csak négy súlyos kardvágást kapott, a mi által Szalárdy úr megsértett becsületének lovasias elégtételt szereztem.

— Ténye növeli azon érzetet, mely engem uralt, és hatalmas argumentum lesz apám kibeköltetéséhez.

— Nem hatás cs-nálásért, de becsületbeli kötelezettségből tettem a mit tettem, és azt most feledjük is, majd alkalom adtan felelevenítjük azt, — válszótt Waldner.

— Igaz, hogy feltűnt nekem, hogy egy hétig öntől mi birt sem kaptam, de beleképzeltem magam helyzetébe, ros néven nem vettem — viszonzá Ilona.

Még mint egy félórág előtt együtt és beszéltek mindenről, azután Waldner a kerti lépcsőn és ajtón eltávozott.

A kastély tornyában épen 11-el kongott az óra, mikor Ilona szemei elől eltűnt lovagja, mi ő szerzőkódhatta őt és különféle rémképeket varázsolat elője annyira, hogy egész valójában reszketni kezdett. Reszketett azon tudattól, hogy a demimonde hölgyei módjára éjjeli látogatókat fogad és bár jellemhez é-

lete által egyik leggazdagabb palesztinai javadalommal jutalmaztatott meg.

Miután végre óriási küzdelmek és roppant emberélet fölőladása árán a kereszténység Jeruzsálemet hatalmába kerítette, némely hitbuzgó er-gdelmet nyertek, hogy a szűk lődőzárán doka és a beteg harc-osok ápolása végett a szent sír közelében kápolnát s és szállót építhessenek, a honnan aztán hospitális szállodás nevet nyerték el, és felér köpenyt viseltek, melynek elején és hátulján, valamint a kabátjuk mellén vörös kereszt volt bevarrva; és a társaság később katonai szerzetes renddé alakult, és minthogy a kápolnát szent János tiszteletére emelték, János lovagoknak nevezték magukat; innen azonban később a törökök által elfüzetvén, Róbus szigetére menekültek; de itt sem maradhattak állandóan, mert rendkívüli hősiégük és víztűségük türelmetlenné tette őket a törökök előtt, és Róbus szigetének kétségbe évi birtoklása után, II. k Szolimán által óriási hárdóval megtámadtatott, és három évvel a mohácsi vész előtt onnan kivereték; az étb-n maradt h s lovagok végre Málta szigetére vonultak, melyet V. k Károly spanyol királytól adományként megnyertvén, 1568-ik évben ugyancsak II-ik Szolimán által itt is megtámadtatott, de példárán hősiégük és rettenthetlen víztűségük végre is diadalmasokdt és ezentül lékében bírták a szigetet egész 1792-ik évig, midőn Bonaparte tábornok a franciaia köz-társaság részére azt elfoglalta s a lovag-rendet felszámolta.

A János lovagrend eredetileg francia lévén, a németség is csakhamar alapították hasonló szervezetet „Német lovagrendet”, melynek Magyarországon is több Konventje voltak, és a Keresztesek szállodás házának konventje” címet viselték.

Roppant gazdagságuk és rendkívüli befolyásuknál fogva, oly nagy tekintéllyel bírtak, hogy II-ik Endre 1222 ik évben kiadott arany bullájának egyik példányát a keresztetek esztergomi szállodás házá-nak adta át megörözés végett; de csakhamar annyira elbizakodtak hatalmukban, hogy még a királyi rendeleteknek is elene szegültek, mi végül ugyancsak II-ik Endre 1225-ik évben az országból ki-tiltotta őket.

Később Zsigmond király ismét alkudozást kezdett a német lovagrenddel Erdély és a Szörényiség egyes részének betelepítése végett, és úgy látszik, nem

sikertelenül, mert az 1432-ik évben, a törökök elleni háborúban meg harcoltak, de egytő-egy mind elesettek.

Eztől nem szerepeltek többé, és miután roppant vagyonuknak nagy részét elvesztették és Málta szigetéről is elűzeték, Németországba, nevezetesen pedig a porosz területre vonultak, hol Brandenburgban és Csehországban ma is van még négy rendházuk; de fő komthurjuk világi és rendesen a fő arisztokráciához tartozik, ki a máltai keresztés víztű rendnek adományozási jogával bír, de jóvá-hagyás végett az a komthur keresztetek káptalana elé terjeszti; e víztűi rendet p-dig szintén a fő arisztokráciához, kivételesen az alsóbb nemesi osztályhoz tartozó oly katonai egyéneknek adományozák, kik fogadalmat tesznek, hogy házas életre nem lépnek; e víztűi rendet, mely-lyel gazdag évi járadék van öszekötve, még az uralkodó családoknak némely tagjai is, mint kitüntető jelvényt hordozák.

Meg kell még jegyeznem, hogy a budai várkápolnában a szent korona és jelvényei ugyan ezen keresztetek szerzete tagjainak őrzetere voltak bízva, kik a csehországi rendházakból a vezettek ki; mely szokás azonban Trefort minis-ter közbizáására legujabban beszüntet-tetett; az állítják némelyek, hogy e szokás, még Zsigmond király idejéből maradt volna fenn.

E vörös keresztés rend csak legujab-ban adott, eredeti feladatának megfelelő életelt, midőn 1866 ban az osztrák-porosz háborúban a rendnek fő komthurja 12 beteg ápolónót küldött a csata szin-helyére a sebesültek ápolása végett; és híhetlőleg e körülmény idézte elő a vörös kereszt egyletnek azon alakban való létrehozását, hogy most már nem mint egyházi rend, hanem mint jótékony egylet az emberiség összes közreműködésével elhajja enyhíteni a háborúk átkait. Eljének!!!

H. K.

Történeti apróságok.

Ez az idén mértékletesség.
Egy úlnemelt meglátogatta Amerikában Lancaster mellett lakó nagybátyját. A pompás és gazdag vasárnapi ebéd mellé boros palack helyett vizes kóró került az asztalra.
A délnemelt rokon bátyjoktól holmi céldzásokot tenni, mire nagybátyja röviden kijelenté:
— Hja, mi a mértékletességi egylethez tartozunk, mi a házukhoz egy csep szesznek sem szabad jönni.
Ebéd után a nagybácsi a fiúkat, a lednyök a vasárnapi iskolába mentek, a lednyök pedig a

lángjaira. Egy nyitott könyv állt előtte, melybe, mikor beleült a lobogó lángok nézésébe, b-téknelt a nélkül, hogy abból csak egy szót is olvasott, vagy megértett volna. Arca halvány volt, mint az északholnó falevél. Arca beesett volt, és szemei vesztettek elébbi tüzszagairól.

A jászti jökdvet, merevség váltotta fel, és mintha szenvedett volna, oly kifejezést nyert arca, mi akkor sem változott, mikor a kertről vezető lépcső ajtó felnyílt, s azon a szobába Waldner Gyula lépett.

Gépius mozdulatlan üdvözölte a di-dergő belépőt, kire ezen fogadtásan lesújtó volt.

Néhány másodpercig szótlannul ültek egymás mellett, midőn Iona arca egyszerre elszáradt a nélkül, hogy szeméi elébbi va-rázssugarait visszanyerték volna. Egykedvűen folyt a beszélgetés, és Iónán meglátszott, hogy valami titkot rejteget, melyet szeretne is tudatni, meg ne is, és hogy az arcz kigyaladása e titok közlésének járja volt — mintha csak szégyenpír lett volna.

Waldner felette nyugtalan lett e különös magaviselet folytán és nem színt meg kér-dezésekkel ostrom ni Iónát ez állapot beállásának indokát illetőleg.

Iona mindig kitérőleg válaszolt, és mintegy elröjteni igyekezett kedélyhangulatát.

Messze benyúltott már az est a viharos éjszakába, amikor Waldner elhagyta Iona lakását, hogy a bírhatós biztos tudatavaj haladjan hazafelé a kavargó dőmögésben, és ott párnán szenderegjen jövő boldogsága felett (Folyt. köv.)

széltre. A rokont egyszerre csak kihalítja a nagynéne a konyhába, lopva vessz elő egy palack csokoládéval a szekrényből, s e szavakkal kinyitja meg:

— Gyűd öcsém, az öregem nagyon szigorú mértékletességi s így lopva kell tartogatnom ezt a kis gyűjty, tudod, az ember néha megkivínya.

Tíz perczel később az öreg hirtelen be-ücseszt szobájába, felnyit egy szekrényt, melyben négy palack bor szunnyadozott, polárbra telt s így szól:

— Lásd hozzá öcsém, mértékletességiük vagyunk ugyan, azért mégis csak akad nálunk egy kis jóféle ital, hanem hát az öregnek nem szabad megvárnia.

Valamivel később a vendég kimegy az istállóhoz, ottan meg unokatestvérei csipelek egy sorokba s e szavakkal nyugtatótták át neki egy palackot:

— Gyűd rokon, kitérő boursom; de ne bosszold el az öregnek, mert azok bünt mértékletességiük.

Külföldiek.

* P. Szathmáry Károly ur, az országos híri úri tegnap a Reggeli hajóval kórinthba érkezett.

— Plinkovitch Ödön újvidéki kir. bíró, a budapesti kir. ítélő táblához póti-róvá nevezetett ki.

— Matkovits Lajos Zenta járási szolgabőről, „Matcházi” előnévvel történt ki-tüntetés alkalmából, május 6 án 72 tarból álló ada-moholi küldöttség tiszreltel. A küldöttség élén az adai rom. kath. plébános „Viribus unitis” jelgelőjű beszédben üdvözölte a kitanévelt szolgabíró, ki meglátatlan monddt köszönetet.

* Alapzabályok megerősítése. A bajai ifjúsági egylet módosított a szabványt a belügyminiszternek a jóváhagyási záradék-kal ellátta.

* A vajasbild, mely a bajai gőzhajó állomásához vezet és melyen a járás-keles — főként árvi idején — nem éppen nagyon bízható, a dunagőzhajózási társulat által szilárd töltésű alakították át.

● „A bajai r. k. néptanító-egylet” ez évi nagygyűlést június 8 án (pünkösd utáni kedden) fogja megtartani. Targyak: 1. Reggel 8 órakor szent mise a plébániatemplomban. 2. Ezután pont 9 órakor gyűlés megnyitás előnké bszéddel a belvárosi iskolában. 3. Rövid megemlékezés elhunyt Lesz-déhai G. kántoráról és emlékrat felolvasás néhai G. k. M. egy. tagról. 4. Intézkedés az egylet 10 évi történetének megírásáról. 5. A múlt évi gyűlésről felvett jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 6. A mondat és főszózatok: Miként fejleszteni a gyermekek értelm- és tehetségét? tételről felolvasást tart Csapláros J. tatabányai tanító. 8. Szám-tan köréből a felsőbb tanfolyamok számára Tóth Mihály tart előadást. 9. A tanulók jutalmazása. tételről Matkovits Márián gara tanító tart előadást. 10. Olvasóköny-vekről Fonyó P. fog értekezni. 11. 1885. évi nagygyűlése, mint a jövő orsz. tan. gyűlése-re is kitűzött következő tételre hoznának ajánlatna: a) A népiszkola és közegészségügy. b) Milyen legyen az ismétlő-iskolák könyve falau és milyen a városban? c) A törtek ta-nítása a népiszkolában. d) A felületes ok-tatása a magyar beszéd elajjaitása érdekében; ezeken kívül: e) Az előnyökkel való fejeztá-molás is. 12. Jelen és a pénztár s könyvtár állapotról és a Bányá-féle sir-méltre be-nyújtó öszszéről. 13. A III. orsz. tanító képviselet gyűlésre, mennyiben egyletünk az előkészítő-bizottságba is tagot lett jositva felküdteni, mint megválasztandó képviselőül Széleg Ferenc bajai és Csapláros János tatabányai tanítók ajánlata. 14. Az orsz. kath. alaphoz járások, tisztel. theli tagok választása, segélyadományozás, tisztítás és egyebek.

■ Halálhíres. Rosenberg Mór urat, a „bajai közönségi segélyes egylet” fardalnan aligazgatóját súlyos csapás érte, fia, Rosen-berg Miksa folyó hó 16 án 26 éves korában jobbjáról ismeretlenül. A család által kiadott vázbeszédében a következőleg hangzik: Mely fájáson elhunyt, bánatos szívet jelent a feljajhelten usokta, fia, testvér és nagy-bátyja Rosenberg Miksa k a k folyó hó 16-án, délelőtt 8 1/2 órakor hosszas szen-vedés után, életének 26 ik évében történt gyásos elhunytát. A holdgugulatnál bült tete-nyen folyó hó 18-án délután 3 órakor fognak a helyből íz. temetőben örök nyugalomra tételni. Baján, 1884. évi május hó 16-án. Beke hamvajai Rosenberg Gáspár, Rosen-berg Johanna szül. Schwarz, mint nagyszül-ök, Rosenberg Mór, Rosenberg Caecilia szül. Heiser, mint szülők, Rosenberg Jakab, dr. Rosen-berg Samu, Rosenberg Marianna, Rosenberg Béla, Rosenberg Mina, Rosenberg Eszter mint testvérek Rosenberg Leona szül. Halb-rohr, mint sógorán. Wamoscher Manó, mint sógor. Rosenberg Mátyás, mint unokadécs. Rosenberg Katalin, Rosenberg Lidia, mint unokahugok.

* Jakub Lajos színházgató, ki a mult telet Szekesfehérváron töltötte, a téli évdra pedig Győrbe megy és kitérő társulatnál rendelkezik — mint a „Bajai Közönségi” értesül — a nyarat Baján kívánna tölteni, hol nyári szinkört is építeni szándékozik.

■ A bajai ezéllővész egyesületnek ünnepélyes megnyitása pünkösd másodnapján tartatik meg a szokásos ünnepélyességekkel.

* Megszilajfodott lovak. E hó 12 én reggel 8 órakor K. P. molnár iparos lovak megbokrosodván, a kocsi elragadt és a fűzce-járdáján végig száguldtak. Számos tejes és tejfőzős farkok esett val ramodásuknál áldoztat, de — ami sajnosabb — két údsz-áú ó asszony is értekeny sérülést szenvedett általuk. A sérülteket lakásaikon ápolják.

— Drága dobzó. Domján Tóth Ferenc szerelmilek lakós Bárdos Benedek paj-tásával szóvítáiba keveredett, amikor nejet is sértegette. Nem elégedett meg azzal, hogy a nőt sőtő kitéj-fézzel illette, neki az keves volt, vállalkozó szellemé valami különöse ösztönözte. Flek János községi dobost 40 kr dobolási díj mellett befogadta, hogy tegye közé, miszerint Bárdos Benedeké egy hó-napra hasznóberbe kiadó. A duhajások meg-történt, Elek János csakugyan kidobolta a meggyalázó közlést, épülésére a hallgatónak. A becsületében mélyen sértett és gyallított nő feljelentést adott be a bajai kir. bírósághoz, hol mindkét teltő 30—50 forint lett megbüntetve. Elek János dobos egy társa az ítéletben megnyugodott.

* A bajai polg. ezéllővész egyletbe belépni hajókai figyelmeltetve, hogy ezen czétra Klenzant János t. főfővezér-mester úrnál aláírasi iv áll rendelkezésükre.

— Budai István b.-mongstori lakós kárára, istállójának feltörése után 2 darab lovat és 2 drb csikáját lopták el ismeretlen tettesek f. év mártius 31-én éjjel. A sok keresés, nyomozás nem vezetett eredményre, 8 márt-már a káros is megnyugodott sorsában, midőn a jankócvári csendőrség buzgó őrtan-csoknoksága nyomra akadt, s az erélyes utánjárás kiderítette, hogy a lopott jószágot Görög Lukács szabadkai lakos adta el Szegeden, szerzvéen a lovakkal ket-két hamez-járlatot is. A nyomozás eredménye ismét azt a szokor tapaszlatot igazolja, hogy a lovak járatalaival igen sok vizsgálás követ-tetik el, s nincs eszt arra, hogy kipuhatolható lenne, kitől nyerik a lótolvajok, orgárdák a szükséges irlapokat. A vagyonbiztonság meg-kívánva, hogy a járlatok kezelése körül eljárás szigoritassák.

— „Korunk” társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap 6. száma válto-zatos tartalommal jelent meg Kador Sándor szerkesztésével. Előfizetés ár, egyes évre 6 frt. Kiadóhivatal Budapest, IV. szarka-utca 5. szám.

■ Sorajegyzés. A „Bucsú Szent-László és vöröke önk. ültelő-egylete” által kibocsátott sorsjegyek húzása 1885. január 6-án fog Nagy-Kiszánán megtartani.

— Hirdetmény Baja város közön-ségét illető III. oszt. keretesi- és nyilvános számadására kötelezett egyletek és vállalatok adókövetési sorrendjéről: Május 28-án. Haris-nya kötek, torrendjéről: Május 27-én, hajótu-lajdonosok, kormányzók éshajó fuvarosok 777 — 782, haj-, rongyszedők és különféle czikkek-kei üzérkedő árusok, hazalók 783—827 tételig. Május 29. Könyv- és papirkereskedők, könyv-kötek, nyomdászok, képek, utazók 828—840, kőkereskedők, kőfaragók, kézmű-kereskedők 841—845 tételig, kőtélvőrök 846—853, kap-tala készítőek 854—855, keztyűsök 856—858, keményesprők 859—860, kések 861—864a, kalapcsok 865—873a tételig. Május 30. Kovácsok 874—889, kárátkosok 890—899, ke-feketők 1047—1049, kárpitosok 1050—1052 köszen kereskedők 1053—1054 lakatosok, puskások 1055—1075a tételig. Május 31. é. Rőfös-kereskedők 1349—1363, sertes-keres-kezők, hízalók, száfarok 1364—1387 tételig. Jónius 3. é. Mézárások, hentesek és hú-sárolók 1217—1263b, mernékek 1264—1266, mézesbábosok 1267—1272 tételig. Május 4. é. Nad-kereskedők 1273—1274, növelők: ne-velő-intézetek, iskolák; tanítók és tanítónők 1275—1278, óráros 1279—1283, orgona-, zongora-készítők 1284, orvosiok 1285—1299a, pálinka-főzők 1299—1313c, tételig. Baján, 1884. május 27. Drescher Ede, s. k. polgár-mester.

Országos képviselő választók sta-tisztikája. A Magyarországra (Erdélyt és Fiumét is beleértve) eső 413 országos képvise-lő választó kerületében az 1882 évben öszszírt s a küszöbön levő képviselőválasztás-sok megjelölése jogositott választók összes száma a hivatalos öszszelítések szerint 841,809, a mult, t. i. 1881. évi választások az összes választók száma 821,242-öt tett. Tehát az idei választásokban 20,967 választó polgárral több vett részt, mint az előzőben.

■ A „Képes Csallát Lapok” 33. száma Mehner Vilmos kiadásában igen válto-zatos tartalommal jelent meg. Egyes szám ára 15 kr.

erényéhez még a kétely árnyéka sem férhet, mégis kilehet, sőt ki is van tve a közvé-jemény kárhoztató ítéletének és megvetésének, pedig ezek bekövetkezése nem csak hogy erkölcsi hátales lehet, de társadalmi bukásán felül még az apai kezvesztés fog bekövetkezni és akkor ó a bűn fertőzése keulre meg-semmisül

Waldner látogatási ismétlődtek, és mindenkor csak is a késő éji órák voltak a válaszó órái.

Igen sokszor említették föl azt, hogy mi lenne a következmény, ha napfényre ker-ülne az éjjeli látogatás.

Majd ismét szerelmök értele új életet és erőt kölcsönöztek nekik és ez id-ák felett teljesen diadalt ülte, szerelmök élvezésébe me-riültek el, magnum a választ hirdető törvényőra kongása felleszakította a nehezen való fiatalok csevegését és megszűntette a legközelebbi egy-egy tétlig a csókokat, a melyekben egyik részről sem igen farkudoknak, mert hisz a csók a bírhatós tudatának első boldogsága, mely kéjes érzetet elő beléjük.

* * *
Odakün tombolt a vihar. A téli szél sívva vonult végig természetesen, és meg-méztánczoltatta a cedrusokról letépett galya-kat, és felkavarta a sűrű pelyhekben hulló hópelyheket. A szél irtozatos sivítása a mint az abinok mellett elronult, felelemmel tölté be a keblüket, és m-gráztkodtá az idegeke s amint egy-egy abinok megrecsgettett és a mint egyes ágakat tördelt le a tikróre fogott fakrók, hogy azt irtozatos csapással a földhöz sújtás.
Iona türelmetlenül új pamlagán, és pémán tekintet a kúndaló fel-fel lobogás

1000 forintot

azon bolygnek, ki

szeplő-kenőcsöm

használatá után egy szeplőket, mint a májfoltokat, és arczának barna színet el nem veszi.

Egy tégely 2 forint 10 krajczár.

„EPIIATOIRE“

az arozon, kezeken és karokon nőtt szőr eltávolítására.

A szőrnek e helyekről eltüntetése úgy, hogy az többé ne nőjön, eddig csak jámbor kívánság volt, melyt semmi szer ki nem elégített. „FÖTÜNÖST“ kelt tehát szrem, mely a szőrt nemcsak eltüntet, hanem annak ujbol növé sét is megakadályozza, s ezért teljes biztosítékot nyújtok, amennyiben kötelezem magam ellenkező esetben az egész összeg-t visszaadni.

Egy kis üveg ára 3 frt, nagy üveg 10 frt.

Gyógy-quartzpor legjobb szer a bőrtáka (Miteszer) eltüntetésére 1 skatulya 1 frt 50 kr.

„Brasilin“ hajfestő-szer

à la minute.

Mérez- és érezmentes, festi tetszés szerinti valadi színekre szokétoi feketéig, tartosan. A „Brasilin“-nal festett haj nem különbözethető meg a természetes színtől.

Egy nagy üveg ára 3 frt. — Székül és utánvételt.

Fischer Róbert, a vegyészettudora, Bécs, I. Johannessgasse 11.

2191. sz.
tk. 884.

Arverési hirdetmény!

A bajai kir. jbiróság mint tkvi. hatóság részéről közhírré tétetik özv. **Reiser Lázárné** váci lakos végrehajlató kérelme folytán **Gianone sz. Mándits Etelka** végrehajlatást szenvedett elleni végrehajlati ügyében a végrehajlati árverés 1640 frt toke követelés ennek és pedig 820 frt után 1882. év január 10-til, 820 frt után pedig 1882. évi január hó 17-ik napjától járó 6% kamatai 51 frt 81 kr végrehajlatás mar megállapított, valamint 12 frt 91 kr jelenlegi és a még felmerülendő költségeknél kötelegetése végett az 1881. évi L.X. t. cz. 144 és 146 §-a értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő baja város 1519 számú tkvben foglalt A. I. 1664. hr. számú 782 §-ól nagysága 126 ftrra becült egész ház helyre, úgy az A. I. 2052. hr. 1884. ö. i. sz. ház és 240 §-ól beltelekből Gianone Mandits Etelkát 1/3 részben 1120 ftrra becsült birtokjuttalékra te kinttel a fenthivatkozott t. cz. 156. §-ának a pontjára ezennel elrendeltetik, és annak a kebelbeli tkvi iroda helyiségében leendő megtartására határidőül **1884. évi júliushó 16-ik napjának** délutáni 3 órája kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a k kiáltási áron alul is eladatul fog.

Kiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy ovadék képes papírban a kiáltást kezéhez letenni.

A kir. jbiróság mint telekvi hatóság.

Baján, 1884 évi áprilhó 26-án

Rács.

kir. járásbíró.

Hirdetmény.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a szegedi országoton (a vámházon kívül, Micháts István ur szőlője mellett) lévő **25 hold** (1200 öölével számítva) **SZÁNTÓFÖLD** a rajta lévő lakház, istálló, felszer, kamara- és hizlalóval együtt szabadkéből eladó.

Vételár: aratás előtt 9500 forint, aratás után 8000 frt.

Bővebb felvilágosítással szolgál

GABRIELISZ EDE,
tulajdonos.

Fontos gyapjutermeiők és gyapju kereskedőknek.

A XVI. torgalmi év kezdetével bátorodunk a t. cz. juhtenyésztők és gyapjukereskedőknek intézetünket tisztelettel ajánlani. — Elvállalunk igen jutányos feltételek mellett mindennemű gyapjut gyárszerű mosásra és bizományi eladásra; esetleg csak bizományi eladásra. Kivánatra előleget adunk mérsékelt kamattal mellett és a gyapjut gyári helyiségünkben kivétel nélkül

díjmentesen raktározzuk és biztosítjuk.

A vasut vagy gőzhajóállomásokhoz érkezett gyapjuküldemények átszállítását gyárunkba teljesítjük, és kérjük a küldeményeket pontosan alanti czégünkre czimezni.

A mosásra szánt gyapjuhoz készen vagyunk az üres zsákokat igen csekély költséggel mellett adni.

Az osztályozás és mosás sorrendben és gyorsan történik és a legesekélyebb mennyiség is szigoruan elkülönítve mosatik. — Az eladás bel- és külföld gyárosoknak a lehető legmagasabb árakban történik, s a gyapju árát készpénzben azonnal megbízóinkhoz küldjük.

További felvilágosítás kívánatra készséggel adatik, és körülményes programom ingyen küldetik.

ELSŐ MAGY. GYAPJUMOSÓ ES BIZOMÁNYI RESZVENYVÉRTÁRSASÁG BUDAPESTEN.

visontai **KOVÁCH LÁSZLÓ,** elnök.

(Utányomat nem diáztatik).

Üzlethelyiség: Baján, Bódog-tér, Scheibner-féle ház.

NÁNAY LAJOS KÖNYVNYOMDÁJA

KÉSZIT

GYORSAN, CSINOSAN és JUTÁNYOS ÁRON

mindennemű

NYOMDAI MUNKÁKAT.

Készit továbbá

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKAT

ugyszintén raktáron tart

kötelezvényeket és ügyvédi meghatalmazásokat.

Üzlethelyiség: Baján, Bódog-tér, Scheibner-féle ház.